

**INDIVIDUÁLNÍ PSYCHOLOGIE V PRAXI
PSY500**

PREZENČNÍ STUDIUM

Fakulta sociálních studií MU
2010

INDIVIDUÁLNÍ PSYCHOLOGIE

Základní charakteristika:

Kurz navazuje a prohlubuje poznatky povinných kurzů, které se věnují psychoterapii a poradenství. Kromě zakladatele směru Alfreda Adlera bude představena navazující práce nejvýznamnějšího Adlerova žáka Rudolfa Dreikurse jako i dalších současných terapeutů a poradců, kteří vycházejí z individuální psychologie. Ačkoli předmět není koncipován jako teoretický, v úvodních hodinách kurzu budou zopakovány a detailněji prezentovány souvislosti mezi teoretickými koncepty a východisky adlerovské teorie a jejich aplikačních možnostech. Kurz bude dále zaměřen na možnosti využití individuálně psychologických poznatků v mnoha oblastech psychologické, ale částečně i pedagogické praxe. Kurz bude veden formou zážitkových a sebezkušenostních aktivit, které spolu se samostudiem literatury mají být východiskem pro zpracování závěrečné eseje i týmové práce. Garantka kurzu je absolventkou řady výcviků a tréninků v individuální psychologii.

Určeno:

Magisterské studium psychologie a psychoterapeutická studia

Vyučující a garant programu:

PhDr. Miroslava Štěpánková, Ph.D., katedra psychologie FSS MU, e-mail: stepanko@fss.muni.cz

Obsahové a časové rozvržení kurzu

Výuka bude probíhat v učebně U33 1x za 14 dní od 16.00 do 19.40. Začátek výuky **20. září 2010**.

Témata:

20.9.	Teorie individuální psychologie, základní pojmy a východiska (holismus, jedinečnost, sociální zájem, pocit sounáležitosti, méněcennost, kompenzace a touha po dokonalosti, životní styl, subjektivní přesvědčení, soukromá logika...)
4.10.	Aplikace individuálně psychologických poznatků ve výchově a pedagogice (formy a cíle tzv. nevhodného chování, motivace dětí, výchovné a přístupy a styly)
18.10.	Terapie a poradenství I. (interpretační rámec individuálně psychologického přístupu, rodinné konstelace, životní styl)
1.11.	Terapie a poradenství II. (způsoby analýzy životního stylu, možnosti práce s ranými vzpomínkami)
15.11.	Prezentace týmové práce
29.11.	Terapie a poradenství III. (hledání zdrojů – dodávání odvahy)

Požadavky na ukončení kurzu

Ukončení kurzu:

Kurz je ukončen zkouškou. Hodnocené součásti zkoušky jsou: Skupinová práce, jejímž výstupem bude prezentace na semináři, aktivní účast na semináři, esej splňující požadovaná kritéria a rozprava nad závěrečnou esejí (viz níže).

Podmínky ukončení kurzu:

- **účast** na seminářích (absence max 4h), předpokládá se aktivní zapojení studentů při výuce
- **týmová práce a prezentace**
Cílem je vybrat cizojazyčný (A/N) text z oblasti individuální psychologie v rozsahu minimálně 40 stran a zpracovat jej ve dvou výstupech:
a) jako esej, jejímž cílem je kriticky zhodnotit vybraný příspěvek. Rozsah eseje 7200 znaků (4 normostrany).

b) prezentace na semináři. Hlavním cílem je v 10 minutách poutavě přiblížit zvolené téma. Prezentace má směřovat též ke skupinové diskusi položením 2-3 otázek.

Velikost týmu 3 - 4 osoby. Termín pro sestavení týmů a jejich registraci v IS **4.10. 2010**. Odevzdání eseje a prezentace do IS před prezentací na semináři, nejpozději **12.11.2010**.

- **závěrečná seminární práci – esej** „*Jak se mě individuální psychologie (ne)dotkla*“
Téma volí student na základě probraných témat a vlastního zájmu. Cílem není teoretická práce! Hodnotí se schopnost nejen popsat vybraný problém a orientace v něm, ale též kritické zhodnocení, vidění širších souvislostí, zapracování vlastní zkušenosti, práce s literaturou. Datum odevzdání práce **nejméně týden před termínem rozpravy** nad prací (termíny budou do IS vloženy před začátkem zkouškového období) tedy v průběhu zkouškového období. Rozsah nejméně 9 000 znaků (5 normostran). Součástí rozpravy je též ověření toho, zda se studenti orientují v základních teoretických východiscích prezentovaného směru.
Pozn. Kromě elektronických zdrojů mohou studenti využít knihovny vyučující.

Upozornění:

Písemné práce studenti vypracovávají samostatně s použitím relevantní literatury. Dbejte na dodržování citačních pravidel, v případě, že citujete jiné autory. Práce jiných autorů vydávané za vlastní jsou považovány za plagiát. Takový počín je automaticky považován za nesplnění zadaného úkolu, porušení studijních povinností s následkem disciplinárního řízení.

Hodnocení

Studenti mohou získat celkem 100 bodů, minimální počet bodů je 50

	Maximum bodů	Minimum bodů
Skupinová práce esej (výběr tématu, jeho „odborné“ uchopení, originalita, zdroje) 15b Prezentace (schopnost vystihnout důležité aspekty, úroveň prezentace a diskuze - volba otázek, vidění problému) 15b	30	15
Esej	40	20
Znalost teoretických východisek a konceptů ověřená ústně	30	15

100-86	A
85-75	B
74-65	C
64-55	D
54-50	E
49 a nesplnění minimálního počtu bodů v jednotlivých požadavcích, popř. nesplnění požadavku.	F

Literatura:

Adler, A.: Superiority and Social Interest. A collection of later Writings. Evanston: Northwestern University Press, third Printing, 1979

Adler, A.: Understanding human nature. Oxford: Oneworld Publications Ltd., 1992

Adler, A.: Umění rozumět. Příběh života a nemoci z pohledu individuální psychologie. Praha: Práh, 1993

Adler, A.: Porozumění životu. Úvod do individuální psychologie. Praha: Aurora, 1999.

Dreikurs, R.: Adult-child relations. A workshop on group discussion with adolescent. Chicago: Alfred Adler Institute of Chicago, Fourth Printing, 1980

Dreikurs Ferguson, E.: Adlerovská teorie – úvod do individuální psychologie. Tišnov: Sursum, 1993

Powers R. L.: Understanding life-style. The Psycho-clarity Process. Chicago: The Americas Institute of Adlerian Studies, ltd., 1987